Aika 02.12.2026, klo 10:00

Paikka Sotkamontie 13, H-talo, kokoustila Toivo, 87300 Kajaani ja Teams

Käsiteltävät asiat

§ 35 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 36 **Valiokuntamuistion tarkastaminen**

§ 37 **Puheenjohtajakollegion kuulumiset**

§ 38 **Valiokunnan toimenpide-ehdotusten hyväksyminen arvioinnin pohjaksi**

§ 39 **Toimenpide-ehdotusten arviointi ja priorisointi**

§ 40 **Aluehallituksen tehtävänannon loppuun saattaminen ja jatkovalmisteluvaltuudet**

§ 41 **Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunnan kokousajankohdat keväällä 2027**

§ 42 **Tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Marjo Kangasharju, puheenjohtaja
Aaro Tolonen, 1. varapuheenjohtaja
Anne Pyykkönen, sihteeri
Sami Halonen
Terttu Huttu-Juntunen
Sonja Laurila
Taina Matero
Jaakko Mikkola
Kaija Patronen
Sami Sainio
Juhani Seppänen
Timo Halonen, toimialuejohtaja hallintopalvelut
Mikko Kanniainen, aluehallituksen puheenjohtaja
Miikka Kortelainen, aluevaltuuston puheenjohtaja
Sami Mäenpää, hyvinvointialuejohtaja
Taina Paulomäki, vanhusneuvoston jäsen
Eija Tolonen, järjestämisjohtaja
Kalevi Valtanen, vammaisneuvoston puheenjohtaja

§ 35
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valiokuntien toimintaohje:

3.2 Kokouskutsu

Kokouksen koollekutsujana toimii puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen tai siirtää kokousta. Kokouskutsu toimitetaan sähköisesti viisi (5) päivää ennen kokousta, jolloin se myös julkaistaan Kainuun hyvinvointialueen ulkoisella verkkosivulla.

Valiokunnan kokouksessa on puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuuston puheenjohtajalla, aluehallituksen puheenjohtajalla, hyvinvointialuejohtajalla sekä vaikuttamistoimielimen nimeämällä jäsenellä.

3.3 Kokouksen päätösvaltaisuus

Kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet valiokunnan jäsenistä. Jäsen kutsuu varajäsenen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen sekä ilmoittaa mahdollisesta esteestä hyvissä ajoin puheenjohtajalle ja sihteerille. Valiokunta päättää muiden henkilöiden läsnä- ja puheoikeudesta kokouksessa.

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnetään läsnäoleville muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

§ 36
Valiokuntamuistion tarkastaminen

Valiokuntien toimintaohje

3.5 Valiokuntamuistion laadinta

Valiokunnan kokouksista laaditaan muistio, johon kirjataan keskustelun keskeiset nostot ja huomiot. Valiokuntamuistion pitämisestä ja sisällöstä vastaa valiokunnan puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja sihteeri ovat eri mieltä kokouksen kulusta, muistio laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

3.6 Valiokuntamuistion hyväksyminen

Valiokuntamuistion hyväksyy puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Valiokuntamuistion hyväksyy puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

§ 37
Puheenjohtajakollegion kuulumiset

4.1 Valiokuntatyöskentely

Valiokuntien työnjakoa linjaa puheenjohtajakollegio, joka tukee osaltansa valiokuntatyöskentelyä tuottamalla ennakoivasti tietoa valmisteluun tulevista asioista.

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Merkitään tiedoksi.

§ 38
Valiokunnan toimenpide-ehdotusten hyväksyminen arvioinnin pohjaksi

KHVADno-2026-2127

Valmistelijat / lisätiedot:

Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja, marjo.kangasharju@kainuu.fi

Aluehallitus on antanut ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunnalle tehtäväksi valmistella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joilla tuetaan ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden kotona tai yhteisöllisessä asumisessa asumista mahdollisimman pitkään sekä samalla hallitaan ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehitystä.

Valiokunta on aiemmassa työskentelyssään valinnut jatkovalmisteluun toimenpidekokonaisuudet:

1. Ennakoivan tuen, toimintakyvyn ylläpitämisen ja varhaisen tavoittamisen toimintamalli
2. Kainuun esteettömän asunto- ja senioriasuntokannan kartoittaminen
3. Kainuun yhteinen yhteisöllisen asumisen palvelumäärittely
4. Kainuun perhehoidon kehittämisohjelma
5. Omaishoitajuuden ja omaishoitoperheiden yksilöllisen tuen vahvistaminen
6. Paikkakuntakohtaisten yhdyspintojen, vastuiden ja tiedonkulun selkeyttäminen

Toimenpidekokonaisuuksien nimet ovat tässä vaiheessa työotsikoita. Niitä ja toimenpiteiden kuvauksia voidaan arvioinnin ja viimeistelyn yhteydessä vielä täsmentää ilman, että toimenpiteiden keskeinen sisältö muuttuu.

Oheismateriaali: Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunnan toimenpide-ehdotukset

Ehdotus

Valiokunta

1. hyväksyy liitteessä esitetyt kuusi toimenpidekokonaisuutta arvioinnin ja jatkovalmistelun pohjaksi,
2. toteaa, että toimenpidekokonaisuuksien nimet ovat tässä vaiheessa työotsikoita, ja
3. oikeuttaa tekemään toimenpiteiden nimiin ja kuvauksiin arvioinnin yhteydessä vähäisiä täsmennyksiä, jotka eivät muuta toimenpiteiden keskeistä sisältöä.

§ 39
Toimenpide-ehdotusten arviointi ja priorisointi

KHVADno-2026-2127

Valmistelijat / lisätiedot:

Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja, marjo.kangasharju@kainuu.fi

Valiokunta arvioi kuutta toimenpidekokonaisuutta aiemmin sovittujen arviointikriteerien perusteella.

Arvioinnin tarkoituksena on muodostaa valiokunnan yhteinen näkemys aluehallitukselle toimitettavasta kokonaisuudesta.

Ehdotus

Valiokunta

1. arvioi liitteessä esitetyt toimenpidekokonaisuudet sovittujen arviointikriteerien perusteella ja
2. hyväksyy arvioinnin tulokset aluehallitukselle toimitettavan esityksen valmistelun pohjaksi.

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, § 22,24.09.2026
Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, § 23,24.09.2026
Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, § 28,22.10.2026
Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, § 33,17.11.2026
Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, § 40, 02.12.2026

§ 40
Aluehallituksen tehtävänannon loppuun saattaminen ja jatkovalmisteluvaltuudet

KHVADno-2026-2127

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, 24.09.2026, § 22

Aluehallitus on antanut ikääntyneiden ja vammaisten asioiden valiokunnalle tehtäväksi valmistella esitys toimenpiteistä, joilla Kainuun hyvinvointialue voi edistää ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa mahdollisimman pitkään sekä samalla hallita ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehitystä.

Valiokunnan tehtävänä on esittää 5–10 konkreettista toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029. Toimenpiteiden osalta tulee arvioida, miten ne tukevat asiakkaiden toimintakykyä, osallisuutta, palvelujen laatua ja kustannusvaikuttavuutta.

Valiokunnan valmistelussa hyödynnetään asiantuntijatietoa sekä ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden, heidän läheistensä, henkilöstön ja muiden keskeisten sidosryhmien näkemyksiä.

Valiokunnan esitys valmistellaan siten, että valiokunta voi hyväksyä sen toimitettavaksi aluehallitukselle joulukuussa 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Valiokunta päättää

1. merkitä aluehallituksen toimeksiannon tiedoksi;
2. käynnistää toimeksiannon valmistelun;
3. valmistella 5–10 konkreettista toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029 ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden omassa kodissa tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa asumisen tukemiseksi sekä ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehityksen hallitsemiseksi;
4. arvioida toimenpide-ehdotusten vaikutuksia asiakkaiden toimintakykyyn, osallisuuteen, palvelujen laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen; sekä
5. tuoda valiokunnan esityksen erikseen hyväksyttäväksi ennen sen toimittamista aluehallitukselle joulukuussa 2026.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja esitteli aluehallituksen valiokunnalle antaman toimeksiannon. Toimeksiannon tavoitteena on valmistella esitys toimenpiteistä, joilla voidaan edistää ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa mahdollisimman pitkään sekä hallita

ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehitystä. Valiokunnan tehtävänä on valmistella vuosille 2027–2029 kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia aluehallituksen käsiteltäväksi.

Keskustelussa todettiin, että toimeksianto perustuu hyvinvointialueen muutosohjelmassa tunnistettuihin tarpeisiin ja merkitsee valiokuntatyöskentelyn siirtymistä konkreettisten toimeksiantojen valmisteluun. Valiokunta totesi tehtävän olevan laaja ja edellyttävän asiantuntijatiedon sekä asiakkaiden, läheisten, henkilöstön ja muiden sidosryhmien näkemysten hyödyntämistä. Valmistelun tavoitteena on tuottaa konkreettisia ja myöhemmin priorisoitavia ehdotuksia aluehallituksen käsittelyyn.

Päätös
Valiokunta päätti

1. merkitä aluehallituksen toimeksiannon tiedoksi;
2. käynnistää toimeksiannon valmistelun;
3. valmistella 5–10 konkreettista toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029 ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden omassa kodissa tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa asumisen tukemiseksi sekä ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehityksen hallitsemiseksi;
4. arvioida toimenpide-ehdotusten vaikutuksia asiakkaiden toimintakykyyn, osallisuuteen, palvelujen laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen; sekä
5. tuoda valiokunnan esityksen erikseen hyväksyttäväksi ennen sen toimittamista aluehallitukselle joulukuussa 2026.

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, 24.09.2026, § 23

Aluehallitus on antanut ikääntyneiden ja vammaisten asioiden valiokunnalle tehtäväksi valmistella esitys toimenpiteistä, joilla voidaan edistää ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa mahdollisimman pitkään sekä hallita ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehitystä.

Valmistelun tueksi on tarpeen sopia yhteisistä arviointiperusteista sekä kuulla toimeksiannon kannalta keskeisiä asiakas-, henkilöstö- ja asiantuntijatahoja.

Valiokunta käyttää valmistelussaan seuraavia arviointinäkökulmia:

Toimintakyky

Arvioidaan, miten toimenpide tukee ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden arjessa selviytymistä ja mahdollisuutta asua omassa kodissa tai yhteisöllisessä asumisessa mahdollisimman pitkään.

Osallisuus

Arvioidaan, miten toimenpide vahvistaa henkilön mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä, ylläpitää sosiaalisia suhteita ja osallistua yhteisön toimintaan.

Palvelujen laatu

Arvioidaan, miten toimenpide parantaa palvelujen saatavuutta, oikea-aikaisuutta, turvallisuutta ja asiakaslähtöisyyttä.

Kustannusvaikuttavuus

Arvioidaan, miten toimenpide voi ehkäistä tai siirtää raskaampien palvelujen tarvetta sekä tukea palvelujen järjestämistä taloudellisesti kestävällä tavalla.

Valiokunnan puheenjohtaja on osallistunut vanhusneuvoston kuulemiseen, jossa on käsitelty toimeksiannon kannalta keskeisiä teemoja, kuten kotona asumisen esteitä, yhteisöllistä asumista, omaishoitajien tukemista ja teknologian hyödyntämistä. Kuulemisen näkemyksiä hyödynnetään jatkovalmistelussa.

Valmistelun aikana kuullaan lisäksi tarpeen mukaan:

- vammaisneuvostoa;
- omais- ja perhehoitajien edustajia;
- kotihoidon, kotikuntoutuksen ja asumispalvelujen asiantuntijoita;
- ikääntyneiden palvelujen asiantuntijoita;
- järjestöjen ja yhdistysten edustajia; sekä
- muita valmistelun kannalta tarpeellisiksi arvioitavia asiantuntijoita.

Kuulemisissa pyritään tunnistamaan erityisesti ne toimenpiteet, joilla voidaan tukea kotona asumista nykyistä pidempään sekä hillitä ympärivuorokautisen asumisen palvelutarpeen kasvua.

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Valiokunta päättää

1. hyväksyä selostusosassa kuvatut arviointiperusteet toimeksiannon valmistelussa käytettäviksi;
2. merkitä tiedoksi toteutetun vanhusneuvoston kuulemisen ja hyödyntää kuulemisessa esille nousseita näkemyksiä valmistelussa;
3. hyväksyä alustavan kuulemisten suunnitelman;
4. kuulla valmistelun aikana vammaisneuvostoa sekä muita tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita ja sidosryhmiä;
5. valtuuttaa puheenjohtajan ja valmistelusta vastaavat viranhaltijat täydentämään kuultavien tahojen luetteloa valmistelun aikana sekä
6. jatkaa toimeksiannon valmistelua kuulemisten ja vaikutusten arvioinnin pohjalta.

Kokouskäsittely
Valiokunta käsitteli aluehallituksen toimeksiannon valmistelussa käytettäviä arviointiperusteita. Arviointinäkökulmiksi todettiin toimintakyky, osallisuus, palvelujen laatu ja kustannusvaikuttavuus.

Keskustelussa käsiteltiin toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointia sekä sitä, miten ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa voidaan tukea mahdollisimman pitkään.

Keskustelussa nousivat esille yksilöllinen palvelutarpeen arviointi, eri asumismuotojen tarkoituksenmukainen käyttö sekä toimintakyvyn tukeminen ennen raskaampien palvelujen tarvetta.

Osallisuuden näkökulmasta keskusteltiin yksinäisyyden ehkäisystä, yhteisöllisyyden vahvistamisesta sekä järjestöjen, seurakuntien, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyöstä. Keskustelussa tuotiin esille myös vapaaehtoistoiminnan, ystävätoiminnan sekä etäyhteyksien merkitys kotona asumisen tukena.

Palvelujen laadun ja saavutettavuuden osalta keskusteltiin digitaalisten palvelujen käytöstä, digituen tarpeesta sekä vaihtoehtoisten asiointitapojen merkityksestä. Keskustelussa todettiin, että asiakkaiden yhdenvertaiset mahdollisuudet palvelujen käyttöön tulee huomioida myös silloin, kun sähköisiä palveluja lisätään.

Valiokunta keskusteli yhteisöllisen asumisen lisäämisestä, olemassa olevien tilojen hyödyntämisestä sekä asuntojen esteettömyyden, muutostöiden ja vammaispalvelujen merkityksestä kotona asumisen tukena. Lisäksi keskusteltiin kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyöstä sekä asumiseen liittyvien ratkaisujen ennakoinnista.

Puheenjohtaja esitteli vanhusneuvoston kuulemisessa esille nousseita näkemyksiä. Keskeisiksi teemoiksi nousivat palvelujen saavutettavuus, yksinäisyyden ehkäisy, yhteisöllisyys, kotona asumisen tuki sekä digitaalisten palvelujen käyttöön liittyvät haasteet.

Valmistelussa pidettiin tärkeänä asiakkaiden, läheisten, henkilöstön, vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä muiden asiantuntijoiden kuulemista. Kuulemisia päätettiin toteuttaa sekä kirjallisesti että suullisesti. Keskustelussa todettiin, että kuulemisten tulee kohdistua erityisesti kotona asumista vaikeuttaviin tekijöihin, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin sekä niiden vaikutuksiin toimintakykyyn, osallisuuteen, palvelujen laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen.

Valmistelun todettiin etenevän tiedon ja ehdotusten kokoamisesta toimenpide-ehdotusten laatimiseen, vaikutusten arviointiin ja ehdotusten priorisointiin ennen aluehallitukselle annettavan esityksen valmistumista.

Päätös
Valiokunta päätti

1. hyväksyä selostusosassa kuvatut arviointiperusteet toimeksiannon valmistelussa käytettäviksi pienin muokkauksin;
2. merkitä tiedoksi toteutetun vanhusneuvoston kuulemisen ja hyödyntää kuulemisessa esille nousseita näkemyksiä valmistelussa;
3. hyväksyä alustavan kuulemisten suunnitelman;
4. kuulla valmistelun aikana vammaisneuvostoa sekä muita tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita ja sidosryhmiä;
5. valtuuttaa puheenjohtajan ja valmistelusta vastaavat viranhaltijat täydentämään kuultavien tahojen luetteloa valmistelun aikana; sekä
6. jatkaa toimeksiannon valmistelua kuulemisten ja vaikutusten arvioinnin pohjalta.

Mikko Kanniainen poistui kokouksesta (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 12.54 ja palasi kokoukseen (etänä) klo 14.08.

Asian käsittelyn aikana pidettiin tauko klo 13.35–13.42.

Miikka Kortelainen poistui kokouksesta (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 14.02.

Juhani Seppänen poistui kokouksesta (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 14.19.

Terttu Huttu-Juntunen poistui kokouksesta (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 14.39.

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, 22.10.2026, § 28

Aluehallitus on antanut ikääntyneiden ja vammaisten asioiden valiokunnalle tehtäväksi valmistella esityksen toimenpiteistä, joilla Kainuun hyvinvointialue voi edistää ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa mahdollisimman pitkään sekä samalla hallita ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehitystä. Valiokunnan tulee esittää 5–10 konkreettista toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029 ja arvioida, miten ne tukevat asiakkaiden toimintakykyä, osallisuutta, palvelujen laatua ja kustannusvaikuttavuutta.

Valiokunta on käynnistänyt toimeksiannon valmistelun ja hyväksynyt valmistelussa käytettävät arviointiperusteet sekä kuulemisten suunnitelman. Valmistelun yhteydessä on kuultu vanhusneuvostoa ja koottu näkemyksiä muun muassa kotihoidon henkilöstöltä, kuljetuspalveluja käyttäviltä asiakkailta ja perhehoitajilta. sa keskeiset havainnot, minkä lisäksi käsitellään ikäihmisten palvelujen viranhaltijoilta saadut vastaukset. Valmistelussa hyödynnetään myös yhteisöllistä asumista koskevaa tietopakettia.

Valiokunnalle on valmisteltu liitteenä oleva arviointipohja, jonka avulla alustavia toimenpidekokonaisuuksia voidaan tarkastella yhdenmukaisesti toimintakyvyn, osallisuuden, palvelujen laadun ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmista. Arviointipohja on tarkoitettu valiokunnan työvälineeksi ja arviointi on laadullista.

Kokouksessa kuullaan laatujohtajan näkemys arviointipohjan selkeydestä ja käyttökelpoisuudesta, hyödynnettävästä tietopohjasta sekä siitä, miten arvioinnin perusteet ja mahdolliset epävarmuudet tulisi kuvata valiokunnan loppuraportissa. Laatujohtajan tehtävänä on sparrata arviointimenetelmää. Toimenpide-ehdotusten sisällöllinen arviointi ja priorisointi kuuluvat valiokunnalle.

Kokouksessa aineistoa työstetään kokoamalla näkyviin tunnistetut ongelmat ja tarpeet, ehdotetut toimenpiteet sekä niiden tavoitellut vaikutukset. Samansisältöisiä ehdotuksia yhdistetään laajemmiksi toimenpidekokonaisuuksiksi. Työskentelyn tavoitteena on tunnistaa 8–12 alustavaa toimenpidekokonaisuutta jatkovalmisteluun. Lopulliset 5–10 aluehallitukselle esitettävää toimenpide-ehdotusta valitaan

myöhemmässä valmistelussa. Samalla tunnistetaan mahdolliset lisätiedon ja täydentävien kuulemisten tarpeet ennen valiokunnan seuraavaa kokousta.

Oheismateriaali:

Yhteisöllinen asuminen Kainuu

Toimenpidekokonaisuuksien arviointipohja

Ehdotus

Valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi yhteisöllistä asumista koskevan asiantuntijaesittelyn, valiokunnan jäsenten kokoamat kuulemishavainnot, ikäihmisten palvelujen viranhaltijoiden vastaukset sekä muun kokouksessa esitetyn valmisteluaineiston;
2. merkitä tiedoksi laatujohtajan arviointimenetelmää koskevan asiantuntijapuheenvuoron;
3. hyväksyä liitteenä olevan arviointipohjan toimeksiannon jatkovalmistelussa käytettäväksi siten, että arviointipohjaan voidaan tehdä laatujohtajan kuulemisen ja valiokunnan keskustelun perusteella tarvittavat täsmennykset;
4. tunnistaa kokouksessa käydyn keskustelun ja yhteisen työskentelyn perusteella 8–12 alustavaa toimenpidekokonaisuutta jatkovalmisteluun;
5. todeta ennen seuraavaa kokousta tarvittavat lisätiedot ja täydentävät kuulemiset sekä sopia niiden kokoamisesta vastaavat tahot;
6. jatkaa alustavien toimenpidekokonaisuuksien täsmentämistä ja arviointia toimintakyvyn, osallisuuden, palvelujen laadun ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmista; sekä
7. valmistella seuraavaan kokoukseen ehdotus 5–10 aluehallitukselle esitettävästä toimenpiteestä ja niiden keskeisistä vaikutusarvioista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja, sosiaali- ja perhepalveluiden hallinto, Anna-Liisa Kainulainen esitteli yhteisöllistä asumista ja vastasi esityksessään valiokunnan esittämiin kysymyksiin. Esityksessä käsiteltiin yhteisöllisen asumisen nykytilaa ja kehittämistarpeita sekä ehdotuksia vuosille 2027–2029. Esille nousivat erityisesti yhteisen toimintamallin, palvelukuvauksen ja asiakasohjauksen kriteerien määrittely, esteettömän asuntokannan hyödyntäminen sekä yksilöllisen päivä- ja yöaikaisen tuen järjestäminen. Keskustelussa tarkasteltiin myös eri asiakasryhmien asumista samoissa kohteissa sekä kuntien, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyömahdollisuuksia.

Lisäksi käytiin läpi ikäihmisten palvelujen palvelualuepäälliköiltä saadut vastaukset valiokunnan esittämiin kysymyksiin.

Valiokunnan jäsenet toivat esille toimeksiannon valmistelua varten toteutetuissa kuulemisissa saatuja näkemyksiä. Kuulemisissa oli kuultu kotihoidon työntekijöitä, kuljetuspalvelujen asiakkaita ja perhehoidon toimijoita.

Keskustelussa nousivat esille muun muassa esteetön ja turvallinen asuminen, toimintakyvyn ja kuntoutumisen tukeminen, palvelujen jatkuvuus, yhteisöllisyys ja osallisuus, yksinäisyyden ehkäiseminen, tiedottaminen ja palveluohjaus sekä järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyön vahvistaminen. Lisäksi keskusteltiin perhehoidon kehittämisestä ja eri toimijoiden välisten yhdyspintojen toimivuudesta.

Laatujohtaja Virpi Korhonen esitteli toimenpide-ehdotusten arviointimenetelmän kehittämistä. Arvioinnissa tarkasteltaisiin toimenpiteiden vaikutuksia muun muassa toimintakykyyn, osallisuuteen, palvelujen laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Arviointiin esitettiin lisäksi vaikutuksen suunnan ja voimakkuuden, tietoperustan, aikajänteen, toteutettavuuden sekä riskien huomioimista. Arvioinnin tueksi voidaan hyödyntää pisteytystä ja Excel-pohjaista työkalua toimenpiteiden vertailussa ja priorisoinnissa.

Valiokunta sopi, että arviointipohjaa muokataan valiokunnan käyttöön ja esille nousseista ehdotuksista muodostetaan alustavia toimenpidekokonaisuuksia. Seuraavassa kokouksessa jatketaan kokonaisuuksien täsmentämistä kohti aluehallitukselle valmisteltavia 5–10 toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029.

Jatkovalmistelua varten nousivat esille myös geriatrisen osaamiskeskuksen mahdollinen kuuleminen, omaishoitajien näkökulmien kokoaminen sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen näkökulmien huomioiminen.

Päätös
Valiokunta merkitsi kokouksessa saadut selvitykset, esittelyt ja käydyn keskustelun tiedoksi. Arviointipohjaa jatketaan ja muokataan valiokunnan käyttöön. Kokouksessa esiin nousseista ehdotuksista muodostetaan alustavia toimenpidekokonaisuuksia jatkovalmistelua varten. Toimenpidekokonaisuuksien täsmentämistä jatketaan seuraavassa kokouksessa tavoitteena valmistella aluehallitukselle 5–10 toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029.

Miikka Kortelainen poistui kokouksesta (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 10.45.

Anna-Liisa Kainulainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 10.54.

Sami Sainio poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 10.55 ja saapui (etänä) klo 10.55.

Sami Sainio poistui kokouksesta (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 11.29.

Tämän asian käsittelyn aikana merkittiin tauko klo 12.00–12.07.

Virpi Korhonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.00 ja poistui kokouksesta klo 12.43.

Sonja Laurila poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.44.

Eija Tolonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.51.

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, 17.11.2026, § 33

Aluehallitus on antanut ikääntyneiden ja vammaisten asioiden valiokunnalle tehtäväksi valmistella 5–10 konkreettista toimenpide-ehdotusta vuosille 2027–2029. Toimenpiteillä tulee edistää ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan tai yhteisöllisissä asumisratkaisuissa mahdollisimman pitkään sekä samalla hallita ympärivuorokautisen asumisen kustannuskehitystä. Toimenpiteiden osalta arvioidaan niiden vaikutuksia toimintakykyyn, osallisuuteen, palvelujen laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen.

Valiokunta on valmistelun aikana koonnut asiantuntija-, henkilöstö-, asiakas- ja sidosryhmätietoa sekä hyväksynyt toimeksiannon valmistelussa käytettävät arviointinäkökulmat ja kuulemisten suunnitelman.

Valiokunnan 22.10.2026 kokouksessa käsiteltiin yhteisöllistä asumista, ikäihmisten palvelujen viranhaltijoiden vastauksia valiokunnan kysymyksiin sekä kotihoidosta, kuljetuspalveluista ja perhehoidosta koottuja havaintoja. Valmistelussa esille nousseita teemoja olivat muun muassa yhteisöllisen asumisen yhteinen toimintamalli, esteettömän asuntokannan hyödyntäminen, kotihoidon jatkuvuus, kuntoutus ja fysioterapia, digitaaliset ratkaisut, järjestöyhteistyö sekä palveluja koskevan tiedon saavutettavuus.

Valmistelua täydentää vanhusneuvoston valiokunnalle antama kirjallinen lausunto, joka tuodaan valiokunnalle tiedoksi ja hyödynnettäväksi toimenpide-ehdotusten jatkovalmistelussa.

Geriatrisen osaamiskeskuksen asiantuntijanäkemystä on pyydetty täydentämään valmistelua. Mahdollisuutta asiantuntijan osallistumiseen 17.11.2026 kokoukseen tai vaihtoehtoisesti kirjallisen asiantuntijanäkemyksen toimittamiseen selvitetään. Saatu asiantuntijanäkemys käsitellään kokouksessa, mikäli se on käytettävissä kokoukseen mennessä.

Valiokunnan tähän mennessä kokoaman aineiston pohjalta muodostetaan alustavat toimenpide-ehdotukset. Kokouksen tavoitteena on tunnistaa, yhdistää ja täsmentää esiin nousseita ehdotuksia sekä muodostaa valiokunnan jatkovalmistelun pohjaksi 5–10 toimenpide-ehdotuksen kokonaisuus.

Toimenpide-ehdotusten vaikutusten arviointia varten on valmisteltu arviointipohja, jossa tarkastellaan muun muassa toimintakykyä, osallisuutta, palvelujen laatua, kustannusvaikuttavuutta, tietoperustaa ja lisätiedon tarvetta. Arviointityökalua voidaan kokouksessa esitellä ja tarvittaessa kokeilla, mikäli työskentelylle jää aikaa.

Kokouksen jälkeen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valmistelevat toimenpide-ehdotusten vaikutusten arviointia valiokunnan aiemmin hyväksymien arviointiperusteiden mukaisesti. Arviointia täydennetään tarvittaessa hyvinvointialueen asiantuntijoiden näkemyksillä. Valmisteltu arviointi tuodaan valiokunnan käsiteltäväksi ja vahvistettavaksi.

Valiokunnalla on kokous 2.12.2026 klo 10.00–13.00 toimeksiannon valmistelun loppuunsaattamiseksi. Mikäli arviointityö tai loppuesityksen viimeistely sitä edellyttää, valmistelua voidaan jatkaa erillisessä työskentelyssä siten, että toimeksianto saadaan valmiiksi aluehallituksen edellyttämässä aikataulussa joulukuussa 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi vanhusneuvoston antaman kirjallisen lausunnon ja hyödyntää sitä toimeksiannon jatkovalmistelussa;
2. merkitä tiedoksi geriatrisen osaamiskeskuksen asiantuntijanäkemyksen, mikäli asiantuntijakuuleminen toteutuu kokouksessa tai kirjallinen näkemys on saatu kokoukseen mennessä;
3. käsitellä tähän mennessä toteutetuissa kuulemisissa, asiantuntija-aineistossa ja valiokunnan työskentelyssä esiin nousseet toimenpide-ehdotukset;
4. yhdistää ja täsmentää samansisältöisiä ehdotuksia sekä muodostaa niiden perusteella jatkovalmisteluun **5–10 toimenpide-ehdotusta** vuosille 2027–2029;
5. antaa puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle tehtäväksi valmistella valiokunnan valitsemien toimenpide-ehdotusten vaikutusten arviointi valiokunnan aiemmin hyväksymien arviointiperusteiden pohjalta ja hyödyntää arvioinnissa tarvittaessa hyvinvointialueen asiantuntijoita;
6. tuoda valmistellut vaikutusarvioinnit valiokunnan käsiteltäväksi ja vahvistettavaksi toimeksiannon loppuunsaattamisen yhteydessä; sekä
7. jatkaa toimeksiannon valmistelua siten, että valiokunnan lopullinen esitys voidaan hyväksyä ja toimittaa aluehallitukselle joulukuussa 2026.

Kokouskäsittely
Valiokunta käsitteli vanhusneuvoston kirjallisen lausunnon, geriatrisen osaamiskeskuksen kirjallisen asiantuntijanäkemyksen sekä omaishoitajan haastattelusta ja ikäihmisten perhehoidosta koottua aineistoa. Aineistoa hyödynnettiin aluehallituksen toimeksiannon jatkovalmistelussa.

Valiokunta työskenteli ryhmissä ja priorisoi valmistelun aikana esille nousseita toimenpide-ehdotuksia. Ryhmätöiden yhteenvetona valiokunta muodosti jatkovalmisteluun kuusi keskeistä toimenpideteemaa: ikääntyneiden ennakoiva, kokonaisvaltainen tavoittaminen, neuvonta ja palveluohjaus, esteettömän asunto- ja senioriasuntokannan kartoitus, yhteisöllisen asumisen palvelumäärittely, omaishoitoperheiden ennaltaehkäisevä tuki, paikkakuntakohtaisten yhdyspintojen ja vastuiden selkeyttäminen sekä perhehoidon kehittämisohjelma.

Puheenjohtaja kokoaa ja täsmentää valitut toimenpideteemat kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta ja vie ne Orchideaan valiokunnan jäsenten kommentoitaviksi. Kommentoinnin jälkeen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valmistelevat toimenpide-ehdotusten vaikutusten arviointia valiokunnan aiemmin hyväksymien arviointiperusteiden mukaisesti. Valmistellut vaikutusarvioinnit tuodaan valiokunnan käsiteltäviksi seuraavaan kokoukseen 2.12.2026.

Päätös

Valiokunta päättää

1. merkitä tiedoksi vanhusneuvoston antaman kirjallisen lausunnon ja hyödyntää sitä toimeksiannon jatkovalmistelussa;
2. merkitä tiedoksi geriatrisen osaamiskeskuksen kirjallisen asiantuntijanäkemyksen;
3. merkitä tiedoksi omaishoitajan haastattelusta ja ikäihmisten perhehoidosta saadut näkemykset ja hyödyntää niitä toimeksiannon jatkovalmistelussa;
4. valita jatkovalmisteluun kuusi toimenpideteemaa:
    - ikääntyneiden ennakoiva, kokonaisvaltainen tavoittaminen, neuvonta ja palveluohjaus;
    - esteettömän asunto- ja senioriasuntokannan kartoitus;
    - yhteisöllisen asumisen palvelumäärittely;
    - omaishoitoperheiden ennaltaehkäisevä tuki;
    - paikkakuntakohtaisten yhdyspintojen ja vastuiden selkeyttäminen;
    - perhehoidon kehittämisohjelma;
5. antaa puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle tehtäväksi täsmentää valittujen toimenpideteemojen sisältö ja valmistella niiden vaikutusten arviointi valiokunnan aiemmin hyväksymien arviointiperusteiden mukaisesti;
6. hyödyntää vaikutusten arvioinnissa tarvittaessa hyvinvointialueen asiantuntijoita;
7. toimittaa täsmennetyt toimenpide-ehdotukset valiokunnan jäsenille kommentoitaviksi ennen vaikutusten arvioinnin loppuunsaattamista;
8. tuoda valmistellut vaikutusarvioinnit valiokunnan käsiteltäväksi ja vahvistettavaksi 2.12.2026 pidettävään kokoukseen;
9. jatkaa toimeksiannon valmistelua siten, että valiokunnan lopullinen esitys voidaan hyväksyä ja toimittaa aluehallitukselle joulukuussa 2026.

Terttu Huttu-Juntunen saapui kokoukseen (etänä) tämän asian käsittelyn aikana klo 10.07.

Juhani Seppänen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 10.08.

Eija Tolonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.49.

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta, 02.12.2026, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:

Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja, marjo.kangasharju@kainuu.fi

Valiokunnan tavoitteena on saattaa aluehallituksen antama tehtävä päätökseen tässä kokouksessa ja hyväksyä aluehallitukselle toimitettava toimenpidekokonaisuus. Mikäli kaikkia toimenpiteitä, niiden arviointia tai aluehallitukselle toimitettavan asiakirjan sanamuotoja ei saada kokouksessa viimeisteltyä, tarvitaan menettely, jolla valmistelu voidaan saattaa loppuun ilman uutta valiokunnan kokousta.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voivat viimeistellä asiakirjan valiokunnan kokouksessa tekemien linjausten mukaisesti. Mikäli valmistelussa tulee esille valiokunnan yhteistä näkemystä tai hyväksyntää edellyttäviä sisällöllisiä kysymyksiä, asia käsitellään valiokunnan Orchidea-työryhmätilassa ennen asiakirjan toimittamista aluehallitukselle.

Ehdotus

Valiokunta

1. hyväksyy aluehallitukselle toimitettavan toimenpidekokonaisuuden ja siihen liittyvät arvioinnit kokouksessa tehtyine tarkennuksineen;
2. antaa valiokunnan puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle valtuudet viimeistellä asiakirjan kokouksessa tehtyjen päätösten ja linjausten mukaisesti;
3. päättää, että mahdolliset sisällölliset muutokset tai ratkaisematta jääneet kysymykset tuodaan valiokunnan käsiteltäviksi ja hyväksyttäviksi Orchidea-työryhmätilassa ennen asiakirjan toimittamista aluehallitukselle; sekä
4. toteaa aluehallituksen valiokunnalle antaman tehtävän loppuun käsitellyksi, kun puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat toimittaneet valiokunnan hyväksymiin linjauksiin perustuvan viimeistellyn asiakirjan aluehallitukselle.

§ 41
Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunnan kokousajankohdat keväällä 2027

KHVADno-2026-6528

Hallintosäännön 134 §:n mukaan toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää. Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Hallintosäännön 135 §:n mukaan toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti tai osittain sähköisesti (ns. hybridikokous). Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta tilasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

Hallintosäännön 137 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Esitys ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunnan kokousajankohdiksi keväälle 2027:

ti 16.2.2027 klo 10.00

ti 20.4.2027 klo 10.00

ti 18.5.2027 klo 10.00

Ehdotus
Esittelijä: Marjo Kangasharju, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunta hyväksyy kevään 2027 kokousajankohdat.

§ 42
Tiedoksi merkittävät asiat

Ikäihmisten ja vammaisten asioiden valiokunnalle tuodaan tiedoksi:

- seuraava kokous